

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **R. K.,**
nar., stát. příslušnost Ukrajina,

zastoupen: **JUDr. Petrem Novotným,** advokátem
sídlem Slezská 36, Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2018, č. j. OAM-519/ZA-ZA11-K01-2017,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterému nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zák. č. 325/1999 Sb., u azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce namítá, že žalovaný nepostupoval při vydání napadeného rozhodnutí v souladu se zákonem, neboť lze mít za prokázané, že na Ukrajině v současné době probíhá ozbrojený konflikt. Je zde důvodná obava, že v případě návratu bude žalobce ohrožen na životě, neboť bude muset nuceně odejít do armády, tím spíše, když žalobce pochází z Doněcké oblasti přímo konfliktem dotčené. Žalobce odmítá tvrzení o profesionalizaci armády. Konflikt v domovské zemi podle žalobce nepolevuje na intenzitě, odkazuje přitom na informace Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, který konstatuje, že nadále přetrvávají nárazové vlny konfliktu. Žalobce poukazuje též na to, že i když se boje soustřeďují do východní oblasti země, také na západě je situace velmi problematická. Žalobce se domnívá, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, návratem na Ukrajinu by byl nepochybně ohrožen jeho život. Žalovaný při svém postupu měl dle žalobce porušit § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a dále si neopatrčil dostatečné podklady, čímž porušil § 50 odst. 2 správního řádu.
3. Žalovaný s námitkami žalobce nesouhlasí a oproti žalobci považuje rozhodnutí za zákonné a správné, přičemž odkazuje na obsah správního spisu a konstatuje, že v rámci správního řízení byly dodrženy veškeré zákonné požadavky, avšak žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, 13, 14, 14a ani 14b zákona o azylu. Žalovaný je přesvědčen, že dostatečně zjistil skutkový stav a opatřil si veškeré potřebné informace o situaci v zemi původu žalobce, zohlednil též všechna tvrzení uvedená žalobcem během řízení. Žalovaný odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015 č.j. 7 Azs 265/2014-17 o tom, že situaci na Ukrajině není možné kvalifikovat jako totální konflikt. Žalovaný rovněž popírá, že by se nedostatečně zabýval možností udělit žalobci doplňkovou ochranu. Řízení o udělení mezinárodní ochrany představuje dle žalovaného výjimečný institut a nelze jej v žádném případě zaměňovat za mechanismy podle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců. Žalovaný navrhuje žalobu zamítnout.
4. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
5. Žalobce je ženatý, má dvě děti, je zdravý, pravoslavného vyznání a bez politického přesvědčení, s výjimkou dávání „like“ k příspěvkům na sociálních sítích. Do ČR přicestoval poprvé roce 2005, naposledy v roce 2016, kdy se vrátil z Ukrajiny, kde byl navštívit příbuzné. V místě původního bydliště byl naposledy v roce 2013, tedy ještě před vypuknutím konfliktu. V ČR žije s manželkou a dětmi, přičemž v ČR do roku 2016 pobýval legálně.
6. Dne 26. 1. 2018 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí, kterým žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný neshledal naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu. Žalovaný poukázal na to, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla legalizace pobytu na území České republiky, neboť žalobce pozbyl pobytové oprávnění, v ČR však chce zůstat s rodinou. Odmítá návrat do Doněcké oblasti, kde dochází k ozbrojenému konfliktu a kde si též

vypůjčil peníze. Nechce se ani přesídlit do západní části Ukrajiny z důvodu, že se obává, že by jej tamní obyvatelé napadali.

7. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
8. Soud ve věci nařídil jednání, při kterém žalobce poukázal na jeho rodinnou situaci, kdy se na území ČR nachází společně s manželkou a nezlet. dětmi ve věku 3 a 5 let.
9. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu „[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště“.
10. Podle § 14 zákona o azylu „[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu“.
11. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště“.
12. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu „[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky“.
13. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu „[p]ronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“.
14. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu „[p]ůvodcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu“.
15. Žalovaný se otázkou možného pronásledování žalobce v případě jeho návratu do vlasti podrobně zabýval v plně dostačujícím odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud shodně s žalovaným v žádném případě nerozporuje existenci konfliktu ve východní oblasti

Ukrajiny. Ten se nepochybně dotýká původního místa bydliště žalobce, které měl v Doněcké oblasti. Žalobce uvedl, že když naposledy jel na Ukrajinu v roce 2016, setkal se s tím, že jej někteří lidé označovali za separatistu a teroristu, obává se též, že by na Ukrajině nenašel práci. Tvrzené obtíže ohledně napadení ze strany tamních obyvatel nepředstavují ještě pronásledování dle azylového zákona, jelikož to by zde bylo možné uvažovat až tehdy, kdy by pronásledování pocházelo ze strany státních orgánů. Na ty se však žalobce naopak může obrátit ohledně pomoci. Podle žalovaného je dále možné uvažovat zázemí u příbuzných manželky žalobce, kdy konkrétně v průběhu řízení vyšlo najevo, že na Ukrajině žije matka manželky žalobce, která se stará o jejího syna, a která tam vlastní byt. Zejména však žalobce není nijak ohrožen ohledně možnosti se registrovat jako vnitřně přesídlená osoba, neboť neměl žádný problém při kontaktu s úřady, když si vyřizoval oddací list. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že žalobce může v rámci vlasti využít institutu vnitřního přesídlení a to v oblasti dřívějšího pobytu manželky žalobce v Ivanofrankovské oblasti, kde žalobce s manželkou žil do roku 2016 u matky manželky a poté v pronajatém domku. Jakkoli žalobce od roku 2013 navštěvoval Ukrajinu sporadicky, je zřejmé, že v Ivanofrankovské oblasti měl žalobce i jeho rodina zázemí, které zaručilo realizaci účinného vnitřního přesídlení bez ohledu na přítomnost nezl. dětí žalobce.

16. Žalobce již v protokolu k žádosti uvedl, že si sjednal nebankovní půjčku ve výši asi 3 000 USD, přičemž splatit měl následně asi 3 500 USD. Peníze chtěl hradit z ČR, kde si chtěl vydělávat. Dluh také částečně splatil, ale po narození jeho dvou dětí bylo již těžké prostředky na splátky ušetřit. Vyjádřil obavu, že by jej věřitel v případě návratu mohl i zabít. V ČR by chtěl zůstat a pracovat. Soud se zabýval tvrzeními žalobce, že mu na Ukrajině hrozí nebezpečí ve smyslu vymáhání jeho neuhrazených závazků. Obava z věřitelů však není okolností, na základě které by mohl být udělena mezinárodní ochrana dle § 12 zákona o azylu, ani okolností zřetel hodnou ve smyslu § 14 zákona o azylu. K tomu Nejvyšší správní soud již dříve uvedl, že *„I když Nejvyšší správní soud bere na vědomí zjištěné skutečnosti ve smyslu obtíží stěžovatele se splácením dluhu, tyto plynou z osobních problémů stěžovatele se soukromými osobami a nelze je bez dalšího vnímat jinak, než jako důvody ekonomické, což stěžovatel také sám v souvislosti se žádostí o udělení azylu uvedl. V daném případě k těmto obtížím nepřistoupila žádná další okolnost, jež by tuto jejich obecnou povahu kvalitativně měnila a povýšila na důvody, které by si úvahu o udělení humanitárního azylu zasloužily. V daném případě osobní situace žalobce, včetně návratu do vlasti, se zřetelem k aktuální situaci v jeho zemi původu, žádnou takovou mimořádnost nepředstavuje.“* (viz rozhodnutí ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 – 64, či ze dne 30. 3. 2017, č. j. 10 Azs 37/2017 – 30). Žalobce žádné další zvláštní okolnosti týkající se vymáhání jeho dluhů netvrdil. Nelze ani dovozovat, že by bez dalšího mohl být žalobce pronásledován pro neplacení ze strany státních orgánů. Naopak by bylo potřeba, aby se žalobce nejprve pokusil obrátit na ně, neboť dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005 č.j. 6 Azs 479/2004 – 41 *„aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“* Žalovaný věc posoudil zcela v souladu s citovanou judikaturou.
17. Pokud jde o obavu ze služby v armádě a z toho vyvěrající obava žalobce o život, nejedná se o důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Vojenská služba představuje legitimní občanskou povinnost a odmítání jejího výkonu nemůže samo o sobě založit pronásledování či skutečné nebezpečí vážné újmy. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Azs 307/2017–33: *„Obecně platí, že branná povinnost*

je legitimní povinností občana vůči domovskému státu a povinnost služby v armádě při mobilizaci (případně trest za její nesplnění) rozhodně nelze považovat za azylově relevantní (srov. např. usnesení ze dne 17. 6. 2015, čj. 6 Azs 86/2015-31, ze dne 22. 7. 2015, čj. 2 Azs 160/2015-43, ze dne 10. 9. 2015, čj. 2 Azs 175/2015-34, nebo ze dne 31. 8. 2016, čj. 2 Azs 141/2016-32). I pokud v právním řádu státu chybí zakotvení práva nevykonávat vojenskou službu, je-li to v rozporu s přesvědčením občana, není tato skutečnost dostatečným důvodem pro poskytnutí azylu. Teprve pronásledování či odůvodněný strach z něj jako následek absence takové úpravy by mohl být důvodem pro poskytnutí azylu. Za hrozbu pronásledování nelze považovat hrozbu trestního stíhání za trestný čin, pokud např. není důvodná obava, že toto trestní stíhání bude vedeno způsobem porušujícím lidská práva (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2003, čj. 2 Azs 15/2003-81, č. 77/2004 Sb. NSS, a usnesení NSS ze dne 23. 3. 2009, čj. 8 Azs 40/2008-57, a ze dne 16. 4. 2008, čj. 2 Azs 20/2008-69).“

18. Ekonomické či sociální potíže v zemi původu není možné považovat za důvody, které by umožňovaly udělit žalobci mezinárodní ochranu. Soudu není ani známo, že by na Ukrajině v současné době probíhala humanitární či jiná katastrofa. Soud nenalezl skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma. Vnitřní zamítavý postoj žalobce nelze považovat za uplatňování politických práv a svobod. Ekonomická migrace nepožívá ochrany azylového práva.
19. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, uvedl: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na složitost mechanismů, které tento upravuje.“* V souladu s uvedeným rozsudkem soud poukazuje na smysl institutu udělení mezinárodní ochrany jakožto mimořádné formy pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. Soud se zároveň ztotožňuje s názorem žalovaného, že pokud by žalobce skutečně pociťoval problémy ohledně svého návratu do vlasti, jistě by se do ní v roce 2016 nevracel za účelem návštěvy, kdy navíc neuvedl žádné konkrétní obtíže ohledně nemožnosti následného vycestování. Zároveň měl o mezinárodní ochranu požádat již dříve a nikoli až více než rok po posledním návratu z Ukrajiny. Nynější žalobu lze proto vnímat jako podanou účelově. Pokud má žalobce v úmyslu svůj pobyt v ČR legalizovat, je na místě postupovat podle předpisů cizineckého práva, zejména dle uvedeného zákona o pobytu cizinců.
20. Soud tak nenalézá deficit v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu; žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil, proč se v případě žalobce nejedná o důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

21. Důvodem pro udělení doplňkové ochrany nejsou ani tvrzené rodinné vazby na území ČR. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71) v případech neudělení některé z forem mezinárodní ochrany většinou nedochází k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života, neboť v těchto případech má cizinec většinou možnost opět získat povolení k pobytu a relevantní je proto většinou zásah v případech správní vyhoštění s dlouhodobým zákazem pobytu. Je však potřeba si klást otázku, zda se v případě žalobce jedná o tak výjimečnou situaci, že by mohlo k zásahu do jeho rodinného života dojít i pouhým vycestováním. Žalobci v dané situaci nic nebrání, aby využil postupu dle zákona o pobytu cizinců a svůj pobyt zde legalizoval. K porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neudělením mezinárodní ochrany a následným vycestováním může dojít (až na výjimky) v situaci, kdy by byl zcela znemožněn rodinný život v zemi původu žadatele (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, či rozsudek ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016 – 32). Žalobce i s rodinou se může přestěhovat zpět na Ukrajinu a tam nadále plnohodnotně realizovat své soukromé a rodinné vazby.

K porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neudělením mezinárodní

ochrany a následným vycestováním však může dojít (až na výjimky) v situaci, kdy by byl zcela znemožněn rodinný život v zemi původu žadatele (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

22. 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, či rozsudek ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016 – 32).
23. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
24. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 6. 11. 2019

Mgr. Kamil Tojner v.r.
soudce